

MIMRA

Medlemsblad for Lindås Sogelag

Nr. 5   Oktober 1990   3. årg.

Innhald:

Formannen har ordet	s.	2
Bjørn West-museum	"	3
Or skrinet hans bestefar	"	5
Verneplikt i eldre tid	"	8
Voggevise	"	11
Sild og pote	"	12
Funderingar	"	14
Ope møte for sogeinteresserte	"	15
Alvøboka	"	16

FORMANNEN HAR ORDET.

Gode lagsmedlem!

Litt om arbeidet i laget vårt.

At det i år var 50 år sidan 9. april 1940
opptok det meste av tida for sogelaget vårt.
Laget valde å markera seg med ei utstilling på
Ostereidet ungdomsskule i samarbeid med skulen,
kommunen, kyrkja, heimevernet i Lindås og
veteranar frå krigstida.

Utstillinga viste krigstida 1940-45 i tekst,
bilete og ting, med vekt på kva som skjedde
her lokalt og i tida rundt 9. april. Det meste
som vart synt fram er i sogelaget si eiga.

Skulen gjekk ut med tilbod til alle 9.
klasseelevar om å få sjå utstillinga.

Veteranar var omvisarar, slik at elevane
skulle få førstehands kunnskap om det som
skjedde.

Eg sit att med at utstillinga var svært
vellukka. Den syner at det er trøng for at
også denne delen av lokalsoga vår vert teken
vare på, og at den i framtida kan synast fram
i kommunen vår. Eg takkar alle som var med og
gjorde utstillinga vellukka. Ei spesiell takk til
alle veteranar som var med.

I slutten av oktober vil sogelaget halda eit
ope møte på Eikanger skule. Møtet er eit
samarbeid med Eikanger Bondekinnelag.

Emnet er lokalhistoriske arkiv. Egil Nysæter
frå Lokalhistorisk Rettleiingsteneste i Hordaland
vil snakka om dette emnet.

Eg vonar slike møte vil gje betre kontakt
mellan sogeinteresserte slik at trøngen til å
verna om lokalsoga vert styrkt.

Helsing
Jan B. Thorsheim

BJØRN WEST-MUSEUM.

Saka om eit eige Bjørn Westmuseum har fått
store oppslag og sterke ord i ei av lokalavisene.

Saka er enno ikkje ferdig handsama i Lindås
sogelag, men styret i sogelaget gav i møte den
20.9.90 slik tilråding til medlemsmøtet i laget:

Spørsmålet om å reisa eit eige Bjørn West-
museum vart teke opp av Masfjorden sogelag
i brev av 2.12.88 til Lindås sogelag. I brevet
heiter det m.a.:

"Masfjorden sogelag meiner det bør byggjast
eit eige BJØRN WEST-museum inne i fjella der
BJØRN WEST hadde sitt operasjonsområde.
Dette er ei stor oppgåve som også
inviterer til eit vidare samarbeid.
Masfjorden sogelag vil seinare kome med for-
slag til Lindås sogelag om samarbeid i
museumssaka".

Saka vart drøfta i sammøte mellom dei to sogelaga
og representantar frå Bjørn West-klubben
den 3.2.89. Der var det semje om å greia ut
spørsmålet, og det vart sett ned ei arbeidsgruppe.
På møtet vart det frå styret i Lindås
sogelag sagt klårt frå at medlemene i sogelaget
skal ha den endelege avgjerda om eit eventuelt
samarbeid, og om kvar eit eventuelt samarbeidsprosjekt
skal plasserast.

Arbeidsgruppa har rådd til at:

- Det vert skipa eit Bjørn West-museum.
- Det vert plassert på Haukeland.

Styret i Lindås sogelag ser utgreiingsarbeidet
som godt utført. Styret vil i det fylgjande gje
si vurdering av saka ut frå det materialet som
ligg føre.

Lindås sogelag viste tidleg interesse for å ta vare på soga frå krigsåra, og på ting som skreiv seg frå denne bolken i soga vår. Bjørn West er ein viktig del av denne soga, andre ting som "kåken" i Tirebotnen, Karl Nesfossen sine effekter og mykje meir høyrer også til i samlinga. Dei fleste av dei tinga som er i sogelaget si eige er gåver til laget, gjeve ut frå ynskje om at tinga skal takast vare på, bli i distriktet, og gjerast tilgjengelege for komande slekter.

Dette kan gjerast på forskjellige måtar.

Å samla Bjørn West-tinga i eige museum er eitt alternativ. Eit vilkår for slik løysing bør vera at museet vert plassert på Haukeland slik nemnda har gjort framlegg om.

Eit anna alternativ er å la dei tinga frå krigsåra som er i sogelaget si eige gå inn som ein del av eit framtidig museum i Lindås kommune. Ser me tinga i langsiktig perspektiv, vil det vera eit alvorleg hol i historia dersom denne epoken kjem til å mangle i eit framtidig ålment museum. Eit tankekors kan det vera om sogelaget, ved å velja eit slikt alternativ, vil svekka heilskapen i ei samling i Masfjorden. Denne innvendinga kan ikkje vera så alvorleg at den bør bli avgjerande. Der finst framleis så mykje effekter frå Bjørn West at det er rikeleg til å få illustrert desse aktivitetane ved utstillingar både i Masfjorden, Bergen, Osterøy og Lindås. Det er neppe grunn til å samla mange uniformer, våpen etc. av same slag på ein og same stad. Ein del ting er unike, og desse kan synast fram ved vandreutstillingar og andre former for utlån, utan at sogelaget kjem i konflikt med vilkår som er sett frå gjevarane si side.

Konklusjon: Lindås sogelag finn på noverande tidspunkt ikkje å kunna overføra ting som er i laget si eige til eit eventuelt Bjørn West-museum. Sogelaget vil arbeida for eit ålment museum i Lindås kommune, og vil søkja kommunen sin medverknad til dette.

Lindås sogelag viser til det arbeidet som er gjort, og meiner at det må arbeidast vidare med å halda tinga frå okkupasjonstida samla. Sogelaget kan tenkja seg å overlata si samling frå krigstida til Lindås kommune dersom kommunen tek på seg å taka vare på tinga på ein fagleg forsvarleg måte, og slik at dei vert tilgjengelege for publikum. Regionsentret Knarvik bør vera høveleg stad for ei slik samling.

Dersom kommunen ikkje tek på seg dette ansvaret vil sogelage vurdera å overlata Bjørn West-ting til eit interkommunalt Bjørn West-museum.

OR SKRINET HANS BESTEFAR.

Av Johan V. Litleskare

I vårnummeret av MIMRA lova eg å fortelja litt om innhaldet i skrinet etter han bestefar, men då det er rimeleg mange av lesarane som ikkje veit noko om kven han var og kva han gjorde, vil eg først presentera han for dykk.

Ole Johan Johnsen Litleskare var fødd 29.7.1879. Han vaks opp på Litleskare i Alversund, og budde der all si tid. Alt som heilt ung syntte han sers gode evner, såleis gjekk han som nykonfirmert 14-åring eit to-månaders "kursus ved Seim dagskole". Skoleholder Lars Seim skreiv i attesten at eleven er "udrustet med meget fremragende evner -- så han stadig har utmerket sig ved skarp iakttagelse og grei innsikt forenet med meget gode kunnskaber." Kva han seinare brukte evnene til, og kva

dette fekk å seia for kulturlivet i Nordhordlandsbygdene i tidsbolken 1900 - 1940, har Nanna Ebbing gjeve ei oversikt over i ein artikkel i Strilen den 14.12.1964. Oversikta er ikkje fullstendig, men gjev likevel eit godt innsyn i eit mangfaldig liv.

Det er uråd å ta med alt her, men midt i 1930-åra gjekk det eit brev til Kyrkje- og Undervisningsdepartementet som eg skal gje att noko av:

Underskrivne søker hermed um at det kan i 1936-37 verta tiletla Joh. Littleskare eit lite stipend t.d. 1000 kroner eller mindre for året. Joh. Littleskare hev ein sers hug og hått til sogegranskning, bygdesoga og då sers kyrkjone si soga.

Han granskar gamle hus, tun og arkiv.

Til dessar har han skrive:

Øydejorder i Nordhordland	(1925)
Alversund Kyrkja	(1929)
Hammarskyrkja	(1930)
Åsane Kyrkja	(1931)
Soga um Gjerstad Kyrkja	(1932)
Mo Kyrkja - Flatekval Kapell	(1933)
Soga um Sæbø Kyrkja	(1934)
Hermennene frå Alversund 1807-14	(1934)
Kyrkjone og kristenlivet i Haus (under prenting).	

I alt 1200 boksider. I tillegg har han skrive omlag 200 sider i Nord- og Midthordland Sogelag sitt årsskrift, samanlagt umlag 1400 sider "er vegull".

Det er idealisma og sogenasen hans som dreg han til arbeids - til økonomisk tap for han.

Det vore sers gildt og gagnlegt, um han snarast kunde få nokon studnad. Det er umågjera å kunna få nytte av Littleskare medan han enno orkar å få undangjort meire bygdesogearbeid, -først i Nordhordland og sidan vidare i kring, ifall helsa heldt.

Brevet er datert "Garnes i Haus, oktober 1935", og signert Guðtorm Vatndal. Resultatet vart eit stipend på kr. 500.-, og liknande sum for 1938-39.

Seinare kom:

Soga om Stamneskyrkja	(1936)
Bruvik Kyrkjar og kristenliv	(1937)
Soga om Manger Kyrkja	(1941)
Meland Kyrkje (ferdig 1940, utgjeven 1966)	

Gjennom det skrivne ord nådde han nok på dette viset ein liten eksklusiv ly, men dei mange frå alle lag av folket i Nordhordland, -ja langt ut over dette området- hadde i åra frå 1908 til først på 1920-talet møtt han på årlege sommarstemner til Hordland Ungdomslag. Stemneprogramma frå denne tida viser to faste innslag: "Alversund Musikkklag v/dir. Johan Littleskare" og "Skrønor v/Littleskare". Når me så veit at desse stemnene hadde 2-5 tusen deltakrarar (som korkje hadde radio eller fjernsyn), kan me gå ut frå at både musikk og skrøner, kanskje mest skrønene, gjorde inntrykk vidt omkring.

Heime i Alversund hadde han då vore kjend lenge for aktivitetar på heilt andre område. Hausten 1900 vart han første formannen i ungdomslaget "Mållaget Sambygdingen", og året etter skipa han Alversund Musikkklag. Men før dette, kanhenda frå 1896, var han med i "Alversund Folkebogsamling" som bibliotekar. Denne boksamlinga, eller "Læseselskabet", skal eg fortelja om ved eit seinare høve.

Red. sine merknader:

Ein rask spurnad til folkeboksamlinga avdekkar at berre ei av dei skriftlege utgreiningane hans Johan Littleskare finst der. Kanskje nokon av lesarane av MIMRA finn slike skrifte i tølene sine, og er villige til å la folkeboksamlinga gjera dei tilgjengelege?

VERNEPLIKT I ELDRE TID.

v/Ottar Styve.

Kjelder: Generalmajor Ola Littleskare

Generalmajor Bjørn Christophersen:

Forsvarets plass i Norsk historie.

I krigsrettsaka mot Willum Sletten frå Seim (1776) er det fortalt at han var soldat i 10 år, og ekserserte på Lygra. Dette apellerte til min forvetenskap. Korleis var vernepliktsordninga på den tida, og kvifor ekserserte han på Lygra? Var der ekserserplatz?

Her måtte eg søkja fagmilitær hjelp, og det fekk eg så det gagna.

Nordhordlendingen har alltid sett det som ei sjølvsagt plikt å stå vakt om konge og fedreland. Forsvaret si historie er og ein del av Nordhordland si historie.

Lokale folkeoppbud for å verja landet hadde kongane frå dei eldste tider, men meir organisert verneplikt kan førast tilbake til Håkon den Gode (920-961). Den gode Håkon må ha vore eit organisasjonstalent av dei sjeldne, og ein god del kunnskap hadde han nok med seg frå tida hjå kong Adelstein i England. Medan villskap og heidenskap rådde grunnen her heime, hadde England vore eit kristent land i 300 år, og sikkert eit velordna samfunn for si tid. Vel heimkommen frå England sette Håkon Gulatings-lova, organiserte varslingssystem (vardar) frå landsende til landsende, gjorde det første forsøket på å innføre kristendommen i Noreg, og organiserte den første vernepliktsordninga, -leidangen.

Leidangen gjekk ut på at kystlandet, så langt laksen gjekk opp i elvene, vart delt inn i skipsreide, omlag 300 i alt. Folket i kvart skipsreide plikta å byggja, halda vedlike og

halda mannskap til eit langskip med 20 til 25 sessar (robenker for 2 mann). Kongen peika ut styremannen, og han "skreiv ut" mannskap mellom frie og helst ugifte menn. Kvar mann plikta å halda våpen, d.v.s. spyd, skjold og sverd eller øks, og i tillegg 1 boge og 24 pilar for kvar rorsess. I prinsippet hadde alle frie menn vernplikt om det røynte på, også dei som ikkje var tekne ut til leidangen.

Forsvaret forfall på 1300-talet, som så mangt anna i det norske samfunnet, og på 1400- og 1500-talet hadde Noreg ikkje noko forsvar å snakka om, bortsett frå nokre få festningar. Mellom desse var Bergenhus. Denne festningen vart bygd ut kring år 1500, dels for å gje vern mot fiendar utanfrå, og dels for å halda hanseatane på Tyskebryggja (Bryggen) i age. Noreg hadde såleis ikkje särleg tradisjon for krigsteneste då bønder vart mobilisert og trekte mot grensa under Kalmarkrigen (1611-13), og dei gjorde mytteri fleire gonger.

Den historiske forsvarsbragda ved Kringen, då "bønder fra Vågå, Lesje og Lom" gjorde kort prosess med den skotske leigehären, var eit lyspunkt i ei forsvarsmessig mørketid. På same tid tok skotske leigesoldatar seg uhindra gjennom Trøndelag og fram til svenskegrensa. Uroa med Sverige gjorde det klårt at Noreg ikkje kunne liggja der utan skikkeleg forsvar, og Kristian IV bygde opp landforsvaret basert på utskrivne og verva mannskap (legdshären), festningar, og i byane borgarvepning.

"Krigsordinansen" av 1628 gjekk ut på at fire heile gardar, eller åtte halve, eller 16 fjerdings-, skulle utgjera eit legd, og utstyra ein fotsoldat. Ordningsa vart, som så mange skatteordninga, skjerpa etter kvart, og tidleg på 1700-talet var ein gard eller tilsvarande sett på som eit legd.

Dragonavdelingar vart også sett opp på midten av 1600-talet. Desse vart rekruttert gjennom avtalar med odelsbønder, som fekk avtrekk i skatt eller skyssplikt for å stilla hest og ryttar til forsvaret.

Legdsoldaten hadde militære plikter også når avdelinga ikkje var sett opp. Han måtte ofte møta opp til eksersis ved kyrkja om søndagen, og han måtte ha løyve frå sine militære føresette for å gifta seg. På den andre sida nytte han det ærefulle privilegium å sitja fremst i kyrkja under preika.

For legdsoldaten var det ikkje fastsett noko tenestetid. Det var offiseren, som også budde i distriktet, som avgjorde når tid soldaten var fullt utdanna og stridsfør.

Her kjem me tilbake til han Villum. Han var nok legdsoldat, med uavgrensa plikt til militær teneste. Han hadde plikt til å møta opp ved kyrkja om søndagen og eksersera etter preika. Som soldat var han underlagt militært lovverk, og når han vart mistenkt for brotsverk mot kona si vart saka handsama ved militær domstol, -krigsrett. Han vart dømd (eller rettare frifunnen) av militære domsmenn, to menige soldatar, to korporalar, to sersjantar o.s.b.

Kyrkjebakken vart brukt som ekserserpllass, og herfrå utvikla mange ekserserpllassar seg, stundom til fortrengsel for andre sentrale funksjonar. Mang ein disputt utvikla seg mellom kryssande interesser.

På 1800-talet vart legdsordninga avløyst av personleg verneplikt for menn på landsbygda. Hæren hadde rekruttering frå, og sterke tilknyting til, bondesamfunnet. Kvart kompani eller tropp hadde tilknyting til eit visst distrikt. Då min bestefar var offiser i

førstninga av vårt århundre fekk han tildelt sine rekruttar, og reiste sjølv rundt i distriktet for å levera innkallingar til rekrutteneste.

Til matrosar på dei vepna skipa vart rekruttert menn som hadde tilknyting til fiske og sjøfart. Dei batt seg til orlogsteneste i krisetider mot fritak frå harteneste og mot andre føremuner (1700-talet). Også denne ordninga vart avløyst av vanleg verneplikt.

I byane vart det etter forordning frå Kristian IV organisert borgarvepning. Dette var halvmilitære styrkar, rekruttert mellom dei innbyggjarane som hadde borgarskap, og med vel ansette borgarar som befat.

I fredstid fungerte borgarvepniga som ordensvern og brannvern, i krigstid som lokalt forsvar for vedkomande by.

Bergen hadde største borgarvepninga med heile 4 kompani, Oslo hadde 2 og Trondheim 2.

Grunnlova av 1814 hadde med ein føresetnad om ålmenn verneplikt. Men dette vart ikkje effektivt før langt ut i hundreåret.

Utskriving til hæren var framleis avgrensa til folk frå landdistrikta, og dei som hadde råd til det kunne leiga folk til å stilla for seg.

I Nord-Noreg vart ålmenn verneplikt innført så seint som i 1897.

Han Villum Sletten og krigsrettsaka mot han kjem me tilbake til i neste MIMRA.

VOGGEVISE

sungen av Solveig Styve.

Heim kobm adle kjydna tå høien:

Føre kobm ho Hjelma, bjødlekuæ Benna,
børe hadd' ho Buri, Temri å Turi, Lendri å
Luri, Kastekøra, Flekkebøra, Halihødn å
Felikødn. Ette kobm Tøptingen drivande.

Koføre heve du sjikka deg so, drenjena vilja
'kje ha deg. No får du gråta deg spent i hel,
dar vert ikkje anna tå deg.

Har de sett han Ola vår, farande frabm ette liæ.
Halt ein hest og såre ein fot, longa nase på
ein krok, å stort svær mæ siå.

Hør kjære Tørkjel, eg trur eg vel ha deg,
tru ska eg vera deg kver einaste dag.
Ikkje ska eg slå deg å ikkje ska eg dra deg,
koka deg kaffi og laga deg mat.
Vatn ska eg bera, å høgga deg ve,
alt ska eg gjera so høre meg te.

Hør kjæra Rannvei førhasta deg ikkje,
sjå på deg sjøl før du tenkje på meg.
Sjå på dei fidlna so heng onna sjørte,
sjå på dett belte so sitt henge ne.
So kan du kosta å feia før di dør.
Sia kan du tenkja på den ven so du bør.

SILD OG POTE,

ein godbit for sageinteresserte.

Det er Arne Lie Christensen som i samband med Mongstadprosjektet har skrive boka med denne tittelen. Den handlar om tilhøva på garden Hodneland og gardane kring i gamle dagar, då folk måtte klara seg med det vesle dei hadde. Boka er bygd på samtalar med eldre folk med godt minne og med glødande forteljarevne. Den eldste er i dag i sitt nittitredje år, og "klår som eit lys". Det vert teke sikt på å få boka ut til jul. Den vert på omlag 180 sider, og prisen vert omlag 125.- kroner. Du vil sikkert finna mykje av interesse i denne boka. Kan tingast hjå Laila Hodneland på telefon 363610 (arbeid) og 364268 (privat).

LEGE- OG JORMORHJELP FØRST PÅ 1900-TALET. Solveig Styve.

Distriktslegen for Nordhordland hadde kontoret sitt i Bergen. Han vart rekvikert når det var fåre for smittsame sjukdomar, og dei var det mange av då.

Difteri, skarlagensfeber, nervefeber, smittsam hjernehinnebetennelse for å nevna nokre, og så var det tæringa som var den verste. Spedalskesjuka var det slutt på, men me visste vel om kven dei siste var som haddehatt den sjuka. Der var og folk som var "bolegravne" i huda etter koppar.

Der var fire timars reis fra Bergen med båten, og legen vart ikkje bodsendt før det var naud om det. Folk var livande redde for å koma på sjukehus. Det vart rekna for å vera resten på dei. Når dei kom på sjukehuset vart dei først sende i badekaret, og så lagt i lerretsklær. Dei som var vane med å gå i ull og liggja i ull tolde ikkje denne forandringsa. Så vart det lungbetennelse, og i den tida var det slutten for mange.

Dokter Krohn i Arne var kjend for å vera ein uvanlege dyktig lege. Til han kom dei langvegs i frå. Han hadde sjukestova, så pasientane kunne få vera hjå han medan han kurerte dei. Som hjelpelege hadde han ei som heitte frøken Kolderup. Ho var også svært flink og høgt akta i bygdene her omkring. Fekk dei "Kolderupå" på huset når nokon var svært sjuke, letna det for alle.

Ein gong var det ein 6 år gammal bror min som datt i eit flaskeskår og fekk avskore pulsåra og tegene i handleddet. Dei fekk stoppa blodspruten, kjørde til Isdal, gjekk til Gjervik, og rodde til Arne. Frøken Kolderup sydde, og handa vart bra.

Der stod ein hyll i alle gamle tun. Blomsten på den vart plukka og hengd til tørk. Hyllete var god medisin mot hals-sjuke. Mot blærebe-tennelse vart det brukt avkok av kjerring-rokk. Mjødurt vart og brukta som medisin. Grautomslag, koka på høifrø eller havremjøl vart brukta på verk, og på svullefinger lova-kaka. Den vart laga i hule handa av rjome og havremjøl.

Medisinar som folk flest hadde i huset var: Rigabalsam og honning, kamferdropar og kamferolja.

Bestefar min, Nils Skår (1830-1908), var sjølvlærd bygdedokter. Til han kom dei med alskens plager både frå Seimsbygda og nabobygdene. Han årelet og sette blodiglar, var fødselshjelp og trekte tenner or folk, og fekk sår til å gro. Han hadde ei dokterbok til hjelp. Boka eksisterer enno, men er noko medteken av tida si tann.

Når han bestefar skulle lange vegar på sjukebesøk, reid han til hest.

Bygdejordmora var og sjølvlærd. Mange born tok ho i mot før ho overlet jobben til dotter si. Borna vart kjørva i dei dagar. Plagga var då: Magebind, fotakluta, reiv, linnet, sjorta, trøia, smikka, hua og kjeidl. Når alt dette var kome på var ungen stødig og lett å hand-sama.

FUNDERINGAR

v/Magnus Hodnekvam

Eg går her og fablar om jorbruks framtid og tenkjer på samgris og samkalv og samtid, på gamaldags surhå og hardtrakka høystål, på kornband, på staurar og hes med potekål.

Det gamle er borte, kva fekk me i staden? Jau, meir og meir skuld og meir hefta på garden, og fleire og fleire vert slukte av staten

Du tykkjer vel livet har likare vorte og gled deg for alt eg har nemnt som er borte. Men tenk no tilbake på alt det dei gjorde som skaffa oss maten or jorda på bordet.

Med flatvalsa havre og halm i frå Toten so greier dei fleste ta ut mjølkekvoten. Om mjølka vert meir og meir austlandsk i grunnen so smakar ho vestlandsk straks ho kjem i munnen.

Eit juletrefelt på den skrinnaste enga vil sikkert i framtida gje mykje penga til gjødsel frå Glomfjord og rister frå Reime, det vert ikkje mykje som stoggar att heime.

Nei, kunsten i dag er å få det te sviva og bruka maskiner og slutta med riva. Det aukar med suter, du vert mindre sliten og alt du har att er problemet med skiten!

EIKANGER BONDEKVINNELAG OG LINDÅS SOGELAG

skipar ope møte for sogeinteresserte søndag den 28. oktober kl. 18.00 på Eikanger skule.

Egil Nysæter held foredrag om lokalhistoriske arkiv, ei nyskaping i arbeidet med lokalsoge.

Enkel servering og andre innslag.

Legg turen til Eikanger skule denne søndags kvelden.

ALVØBOKA

er ei talrik samling viser og vers som er samla og dels dikta av Berge Johannessen Isdal på første del av 1800-talet. Berge Johannessen var på Alvøen ei tid, kanskje for å arbeida på krutverket der. Dette var i ufredsåra med England, og det var vel saktens bruk for å laga krut. Alvøboka inneheld mange religiøse songar, men også viser om handingar i tida.

Her skal me berre presentera ein smakebit, men me kjem tilbake til B.J. Isdal seinare.

Me tek med litt av "En Sang i Anledning af det Store Søeslag som Skede mellem de Danske og de Engelske For Kiøbenhavn den 1te April 1801.

O Gud som alting raader,
Og alle ting for maar.
Kan Vi nu ey undergange,
Men maa til Krigen gaae.
Saa giv du os i sinde,
At stride Mandelig,
Og skal vi Døden finde,
Saa giv os himmerig.

Farvel nu alle Venner,
Farvel vi sige maa,
fra alle Dem vi kiender,
Vi nu maa Skilles Saa,
Og Skal vi aldrig mere
I Verden Samles heer
Saa gid at Vi maa Samles,
Hvor Guds udvalte er.

Hva haver Vel aarsaget
At Vi nu haver Krig,
Mon ikke Vore synder
Som Vi har levet i.
Ak hør vi maa bekiænde,
Vi deri Skyldig er
Saa Lad Os da omvendes,
Til Vores frelser kiær.